

Fra Baglinjen

Biblioteksvagten som overbygning

29.294 spørgelystne danskere fik sidste år et skriftligt svar fra Biblioteksvagten. Efter at have eksisteret i 10 år bekræfter det, at den nationale spørgetjeneste skal betragtes som en integreret del af bibliotekernes serviceflade.

Biblioteksvagten er på mange måder en interessant konstruktion. Som service er den gratis og frit tilgængelig ad flere kanaler: gennem bibliotek.dk og Biblioteksvagten.dk, via chat, messenger og telefonen eller gennem websteder som Litteratursiden, Engelsk-for-alle, SkrivOp-gave.dk og Musikbibliotek.dk. Og 10.000 af svarene er søgbare i SoS-basen og på nettet. Aktuelt arbejdes med relationsopbygning overfor især mediesites, bl.a. i samarbejde med DR.

Som institution har Biblioteksvagten i over 7 år været et reelt samarbejde i hverdagen på tværs af folke-, fag- og forskningsbiblioteker. Et samarbejde bundet sammen af foreningen Biblioteksvagten og de 74 medlemsbiblioteker. Og et unikt frivilligt samarbejde, der bygger på ideen om, at et bidrag til den fælles pulje giver landets borgere adgang til virtuel biblioteksservice og svar, 7 dage om ugen.

Blandt fag- og forskningsbibliotekerne har Biblioteksvagten med jævne mellemrum været til debat. Det er altid fristende at spørge til relevansen af et engagement på tværs af fagområder, sektorer og institutioner, når et presset bibliotek skal prioritere indsatserne. I arbejdsugen drejer det sig typisk om 1-4 timer, afhængig af bibliotekets størrelse. En relativ overskuelig indsats, som beriger Biblioteksvagten med fag- og forskningsbibli-

tekernes særlige kompetencer. Og vagttiden anvendes stort set kun på spørgsmål stillet af brugere fra universiteterne eller fra andre videregående uddannelsessteder og mellemuddannelser.

Biblioteksvagtens relation til bibliotek.dk er særlig interessant. Næsten halvdelen af alle spørgsmål stammer fra brugere af bibliotek.dk, og for fag- og forskningsbibliotekerne kommer næsten 70 % af spørgsmålene fra bibliotek.dk. Ingen rejser tvivl om relevansen af bibliotek.dk som national søgetjeneste, men på samme vis bør vi sikre, at biblioteksektoren i fremtiden tilbyder en tilsvarende national spørgeservice.

Trods sine 10 år lever Foreningen Biblioteksvagten nemlig en usikker økonomisk tilværelse. Til og med 2010 suppleres medlemsbibliotekernes vagtbidrag af et driftstilskud fra Netbibliotekerne. Dette tilskud er under aftrapning, og ingen må forvente, at de ca. 1.000.000 kr., som driften af Biblioteksvagten koster, også fremover vil komme fra denne kant. Trods guerilla-status er Biblioteksvagten reelt vokset fra netbibliotekernes domæne, og nye forretningsmodeller må derfor på banen. En kontingentbetaling virker ikke som en farbar vej, idet forhåndsmeldinger tyder på, at et markant stort antal biblioteker – ikke mindst blandt de 14 fag- og forskningsbiblioteker – i så fald vil forlade foreningen og samarbejdet om Biblioteksvagten.

Det er mere konstruktivt at se på Biblioteksvagten som en overbygningsydelse, en service finansieret af centralt uddelte midler på tværs af især folkebibliotekernes centrale og fælles opgaver. I jubilæumsåret er det således oplagt at inddrage denne "bløde" infrastruktur i udvalgsarbejdet om folkebibliotekernes rolle i vidensamfundet, hvor

Biblioteksvagten fx kan tænkes som et fælles nationalt callcenter. Under alle omstændigheder kan Biblioteksvagten levere den personlige kontakt som supplement til den tekniske infrastruktur og de selvbetjente it-løsninger. Og for vores studerende og forskere kan denne kontakt udgøre en vigtig, værdiberigende forskel i mødet med det virtuelle bibliotek.

Gert Poulsen
Vicebiblioteksdirektør
CBS Bibliotek

Maj Rosenstand
Publikumschef
Aalborg Universitetsbibliotek